

Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának Jegyzője
4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1.
Telefon: 52/557-300, Fax: 52/557-302
E-mail: polgmhiv@hajduszob.hu

.....
kódszám

Ügyiratszám: 5044-1/2007.
(A 2007. november 22-i testületi ülés
jegyzőkönyvének melléklete)

Megtárgyalja: Ügyrendi, Igazgatási, Jogi Bizottság

JELENTÉS

a kötelező hulladékszállítás érvényesítése érdekében tett intézkedésekről, javaslat a rendszer kezelésének fejlesztésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Határozatban előírt jelentésadási kötelezettségemnek az alábbiak szerint teszek eleget, szakembereink segítségével, javaslatot is adva a rendszer kezelhetőségének hatékonyabbá tételére.

Eddig tett intézkedéseink

Tapasztalataink és a hozzánk érkező jelzések bizonyították, hogy a működtetett szilárd hulladékszállítási rendszer hiányosságokkal terhelt, nem kellően szabályozott, a joghézagok nehezítik a hatósági jellegű intézkedések megtételét, a kötelező igénybevétel biztosítását. Ezek a főbb gondok az alábbiak (voltak):

- sok ingatlantulajdonos zsákot vásárolt, annak ellenére, hogy ezt nem tehette volna meg jogszabály szerint, róluk nincs összefoglaló nyilvántartás;
- jónéhányan a komplex telep átrakó állomására szállították szemetüket, ezt az önkormányzati rendelet nem rendezte megfelelően, róluk sincs általunk használható nyilvántartás;
- a jelenleg hatályos Ör. több részletszabályt nem tartalmazott, ami jogbizonytalanságot okozott, nehezítette a jogalkalmazást;
- az Ör. a gazdálkodó szervezetekre egyáltalán nem tartalmazott szabályokat, többségük a lakossági szállítási rendszert vette igénybe csak;
- olyan cselekményeket minősített szabálysértésnek, amit a hulladékgazdálkodási törvény szerint elsősorban hulladékgazdálkodási bírsággal kell szankcionálni;
- nincs közszolgáltatási szerződés, nem történt meg a díj kiszámlázása, ezért a meg nem fizetett díjakat adók módjára nem lehet behajtani a törvénynek megfelelően;
- sok esetben rokonok, szomszédok egy matricát vettek, egy edényzetet használtak közösen;
- az ingatlantulajdonosok egy része nem a szolgáltatási félév elején, hanem később, leértékelve vásárolt matricát;

- idős, nyugdíjas, vagy egyébként egyedülálló, kevés szemetet termelő lakosok „adóként” kezelték a díjat, segítségükre nem volt támogatási lehetőség (ez az új szociális Ör.-el, a lakásfenntartási -támogatás keretén belül állami támogatással megvalósulhat);
- nincs megfelelő, könnyen kezelhető adatbázis, az állami alapnyilvántartások (földhivatali, illetve személyi adat- és lakcím) pontatlanok, hiányosak a polgárok miatt, akik nem jelentik a változásokat, ám ezek kezelése is sokszor nehézségekbe ütközik.

Az akadályozó körülmények alapján – saját, illetve a Vg. Zrt. szakembereinek jelentős többletmunkájával – igyekeztünk 3 irányra fókuszálni:

- működtetendő hulladékszállítási rendszer kiválasztása, új önkormányzati rendeleti szabályozás (ez több előterjesztésünk alapján a 2008. január 1-el hatályba lépő 22/2007. (X.18.) önkormányzati rendelettel és a novemberi díjrendelettel megvalósul);
- fellépés a szilárd hulladékszállítási kötelezettségüket nem teljesítőkkel szemben;
- hatékonyabb, kezelhetőbb rendszer érdekében adatbázis-építés és a területet könnyen kezelő számítógépes program kiválasztása, ha nincs ilyen, akkor kifejlesztése.

A kötelezettségüket nem teljesítőkkel szembeni intézkedéseink és eredményük:

Először néhány – megfelelő adatbázis hiányában – nem tökéletesen pontos adat tájékoztatásul:

Hajdúszoboszlón összesen több mint 12000 ingatlan van, amelyből kb. 8000 a kertesi, belterületi ingatlan. 70 éven felüli kb. 2700 fő, közülük kb. 2100-an családi házban laknak.

2007. áprilisában 2270 címre küldtünk ki felhívást, a címzettek közül csak a Hivatalban mintegy 270-en jelentek meg személyesen. 80-90%-uk elmondta, hogy idős, egyedülálló, kevés szemetet termel, aminek nagy részét házon belül megsemmisítik, illetve használják a szelektív gyűjtési lehetőséget, vagy a hulladékot az átrakóra szállítják. Kb. 70 írásos kérelem érkezett hasonlókat jelezve, illetve nem lakott, vagy nem létező ingatlant bejelentve. (A Vg. Zrt. az I. félévre matricákat vásárlók kimutatását március 22-én adta át nekünk, amely a március 20-i állapotot tükrözte – náluk még többen jelentkeztek a lakosok közül. A listát manuálisan kellett egyeztetnünk az adatokat egyenként összevetve a személyi adat- és lakcím-nyilvántartás lakott utcák házszámos jegyzékével.)

A Vg. Zrt. a II. félévre matricát vásároltak listáját szeptember 25-én küldte meg a hivatalnak. (Előtte szeptember 11-én a médiában és az internet-portálon felhívást tettem közzé a kötelezettség teljesítését kérve és a mulasztókkal szemben szabálysértési eljárást kilátásba helyezve.) A listát az előzőek szerint egyeztettük nyilvántartásunkkal és az így kiválasztott 30 főnek szabálysértési eljárást megelőző névre szóló nyilatkozattételi felhívást küldtünk, a nem jelentkezőkkel szemben pedig az eljárást megindítottuk. Adatkezelő munkánk eredményeként kiderült, hogy kb. 1300 ingatlan lehet, amelyre nem vásároltak matricát. Ezekről azonban még nincs pontos információnk, ezért az új önkormányzati szabályozásról szóló lakossági tájékoztatóban felhívjuk az érintettek figyelmét nyilatkozattételi kötelezettségük teljesítésére, a mulasztókkal szemben pedig hatósági eljárást indítunk.

Eddigi intézkedéseink eredményeként az első félévi 4753-al szemben a másodikban 5141 matricát vásároltak, (éves viszonylatban), tehát 472-vel, mintegy 10%-al többen veszik igénybe a közszolgáltatást, mint az előző évben (2007. okt.31.-i állapot szerint).

Hatékonyabb, könnyebben kezelhető rendszer kialakítása érdekében tett lépéseink:

Az eddig leírtakból kiderül, hogy megfelelő adatbázis és szoftver nélkül eredményesen dolgozni nem lehet, emberi többletkapacitást erre biztosítani gazdaságtalan, az pedig a kötelezettségüket teljesítőkkal szemben méltánytalan, hogy egyesek „megúszhatják” a matricavásárlást. Az állami alapnyilvántartások és saját, sajnos önhibánkon kívül ugyancsak részben pontatlan nyilvántartásaink (adó, vízmű) felhasználásával ki kell alakítanunk az ingatlanok és tulajdonosaik (bérelőik, használói), ezen belül a matricavásárlásra kötelezettek teljeskörű számítógépes adatbázisát, biztosítva folyamatos aktualizálásukat, hitelességüket is. A Vg. Zrt. szakembereivel közösen összeállítottuk a számítógépes programmal kapcsolatos követelményeket is, az alábbiak szerint:

A hulladékszállítási programmal szembeni elvárások:

1. A program tudja kezelni a magánszemélyenkénti, társasházankénti és a közületként megfizetett hulladékszállítási matrica, zsák vásárlását és a konténeres hulladékszállítás igénybevételét. A matrica és a zsák vásárlásával egyidőben, a programból kellene elkészíteni a készpénzfizetési számlát, amelynek adatai (partner neve, címe, azonosító kódja, a vásárlás időpontja, helye és a vásárolt mennyiség darabszáma automatikusan, további feldolgozás nélkül kerül be az adatbázisba). A konténeres hulladékszállítást igénybevevő társasházak és közületek által igénybevett szolgáltatást kézzel vezetnénk fel a programba. A 3 csoport lehet 1 adatbázisban, de az azonosító kód alapján egyértelműen elkülöníthetőnek kell lenni (például a lakosságot L, a közületet K, a társasházat T azonosító kóddal kellene kezdeni.). A számlázási programnak nagyon egyszerűnek kell lenni, minél kevesebb adatot (a partner kódra kattintva csak a vásárolandó matrica darabszámát) kellene beírni, a számlázásnak gyorsnak kell lennie, mivel a matrica vásárlási időszakban 5-6 ezer ügyfelet kell kiszolgálni.
2. A programnak tudnia kell kezelni az értékesített hulladékszállítási zsákok mennyiségét. A zsák értékesítésekor a számlát a programnak kellene kiállítani és az adatbázisba be kell kerülnie a partnerhez az értékesített zsák mennyiségének és a vásárlás időpontjának.
3. A program figyelmeztessen azoknál a zsák vásárlásoknál, akik nem vásároltak matricát és nem kaptak az önkormányzattól engedélyt zsákos hulladékszállítás igénybevételére (csak többlethulladék szállításra, valamint az üdülőknél a keresztfélén túl engedélyezi az önkormányzat vásárlását).
4. A programnak tudni kell kezelni a kiadott kukák darabszámát, a kiadás dátumát, a kiadási bizonylat sorszámát. A kukák mérete eltérő. Jelenleg 120 literes és 240 literes edényzetünk van. A társasházak és a közületek részére 1.100 literes konténer is kerül kiadásra. A törzsállományban szerepeltetni kell a kiadott konténerek darabszámát, időpontját, valamint a konténer sorszámát.
5. A jogszabályban szerepel, hogy ha egy ingatlanon nem keletkezik szemét (mivel pl. lakatlan), mentesül az ingatlantulajdonos a kötelező közzolgáltatás igénybevétele alól. Erről azonban a tulajdonosnak nyilatkozatot kell eljuttatnia az Önkormányzathoz, hogy azt kezelni tudjuk. A programnak tudnia kell kezelni a szolgáltatás szüneteltetésére vonatkozó időszakokat is partner szerint. Ezen adatnak a törzsadatok között kell szerepelnie, mivel visszamenőlegesen tudni kell az időszakokat.

6. Lekérdezési lehetőségek:

- A tárgyidőszakban értékesített matricákat név, szolgáltatási helyenként. Szükség van utca szerinti lekérdezésre is.
- Azoknak a helyeknek kimutatása, ahol kuka van kihelyezve, de nem vásároltak matricát (vagy nem megfelelő mennyiségű matricát).
- A kiadásra került kukák (űrtartalom szerint) és konténerek lekérdezése partner, utca szerint.
- Az önkormányzat által a szociálisan rászorulóknak adott lakásfenntartási támogatás szükséges adatait.
- A szolgáltatást lakatlanság miatt törvény szerint szüneteltetők listája partner száma, utca és a szüneteltetési időszak (aktuális) feltüntetésével.
- Az önkormányzat által rendelkezésre bocsátott adatállományból kiválasztani a matricát (aktuális) nem vásárlók nevét, lakcímét. Ennek a listának nem kell tartalmaznia a szolgáltatást szüneteltetőket és azokat a szociálisan rászorulókat, akiknek lakásfenntartási támogatást engedélyezett az önkormányzat. Lehetőséget kell biztosítani a programnak ezen partnerek részére a szolgáltatás igénybevételére felszólító levél automatikus nyomtatására, majd a további hatósági intézkedések (hulladékbírság, díjbehajtás) hatékony segítésére.
- Naponta és havi összesítésben listát kell készíteni az értékesített matrica és zsák vonatkozásában partnernévre, szolgáltatás igénybevételi helyére, értékesített matricára, ill. zsák darabszámra, az értékesítés bruttó összegére.

7. Tájékoztatások:

- 1 db hulladékszállítási matrica megvásárlásával 1 db 120 literes kuka szállítására vásárolják meg a szolgáltatást. A 240 literes kukához 2 db matrica szükséges.
- A közületi partnereknél és a társasházaknál több kuka is lehet kihelyezve.
- A társasházak a szolgáltatást több formában is igénybe vehetik: a társasház vásárolja meg a matricát, a lakók vásárolják meg a matricát vagy konténerrel rendelkeznek és a konténeres hulladékszállítást veszik igénybe.
- A lakosság részére félévente (az ár eltérő), a közületeknek negyedévente (az ár eltérő) értékesítünk matricát. 2008. január 01.-től bevezetésre kerül az úgynevezett keresztféléves rendszer (április 01.-től szeptember 30-ig, illetve október 01.-től március 31-ig) az állandóan nem lakott üdülőingatlanok esetén.
- A további felhasználói igények kielégítése miatt szükséges lenne a törzsadatok között néhány üres hely beiktatására (például szolgáltatói szerződés száma stb.)
- A jövőben elképzelhető, hogy a szerves hulladékokat külön gyűjtjük a szervetlentől, ezért több edény lesz 1 partnernél.
- A programot a központi irodaházban és az ügyfélszolgálati irodában, valamint a polgármesteri hivatalban kívánjuk használni (a számlázási program kivételével). Az Zrt. központi irodaházában van internet hozzáférési lehetőség, de akadozva működik (ugyan úgy akadozik az internet mint a hivatalban), a számlázást nem lehet egy ilyen bizonytalan rendszerrel futtatni. Az interneten keresztül történő adatkezelést és számlázást akadályozhatja az adatvédelem, illetve a vírusok terjedése. Amennyiben nem internetes hozzáféréssel valósul meg a program, akkor biztosítani kell az irodaház, az ügyfélszolgálati iroda és a hivatal közötti állandó kapcsolatot, mivel 1 adatbázisból dolgoznak.
- A programhoz különböző szintű hozzáféréseket kell biztosítani.

- Ritkán előfordul, hogy matricát vásárolunk vissza, mivel az ügyfél kétszer vásárolt matricát. A számlázási programnak tehát tudnia kell stornó és helyesbítő számlát is készíteni.

Egyszerűen fogalmazva: elvárásunk komplex és integrált, több felhasználós hulladék – ügyviteli rendszer, amely egyszerűsíti és gyorsítja a hulladékgazdálkodási szisztémánk kezelését.

A Vg. Zrt.-vel közösen megvizsgáltunk több szoftvert, de valóban, teljeskörűen alkalmasat nem találtunk. A leginkább használhatóval kapcsolatban elvárásaink és a tesztelés eredményének lényege:

A tesztelt program – bár 14 éve jól működik a Vg. Zrt.-nél – csupán „készletnyilvántartó és számlázó” alkalmazás az 1990-es évek elejének színvonalán. „Egérmentes”, karakteres felületű DOS-os program, dBase adatbázis háttérrel. Informatikai szakértőink számos részlet-észrevételt is megfogalmaztak. Egyértelmű, hogy a szoftver még a szükséges módosításokkal sem szolgálhatja ki megfelelően a Vg. Zrt.-vel közös munkánkat.

Javaslat a hulladékgazdálkodási rendszer kezelésének fejlesztésére

Alapvető, hogy a Vg. Zrt. minden kötelezettel közszolgáltatási szerződést kössön, hasonlóan más közüzemi szolgáltatásokhoz (pl. víz, szennyvíz, áram, gáz). A szerződés alá nem írása a kötelezettet nem mentesíti a kötelező közszolgáltatás igénybevétele és a díj megfizetése alól, (Ez rövidesen megtörténik.) A szerződés alapján lehet a nemfizetőknek a díjat kiszámlázni, meg nem fizetés esetén adók módjára behajtani és a mulasztót hulladékgazdálkodási vagy szabálysértési bírsággal sújtani.

A közszolgáltató ezen ténykedése segít a megfelelő adatbázis felállításában és aktuális állapotban tartásában, amelynek kiépítésére a nálunk levő állami (ingatlan, illetve személyi adat- és lakcím), valamint saját (adó, vízügyi) adatbázisokat is felhasználjuk. Képviselő-testületi üléseken is rendszeresen hangzik el kifogás és sürgetés a lakcím nyilvántartásra, a házszámok és utcanév-táblák kihelyeztetésére vonatkozóan. A címnyilvántartás aktualizálását, hiteles állapotban tartását jogszabályok és az illetékes állami szervek is előírták számunkra, azonban a pénzügyi fedezetet és egyéb feltételeket nem biztosítják hozzá. Jelezték, hogy a következő népszámlálás már a személyi adat- és lakcímnyilvántartás segítségével (és nem helyszíni beírással) lesz lebonyolítva, de még általunk felajánlott számítógép installálását sem engedélyezik az okmányirodai rendszerbe. Ez azért súlyos gond számunkra, mert az okmányiroda munkaidőben teljes mértékben kihasznál, munkaidőn kívül pedig sokszor az állami számítógépes rendszer sem engedélyez belépést. A címnyilvántartás pontossága alapvető lakossági érdek is, mert a személyi adat- és lakcímnyilvántartás ma már bejelentkezést csak a nyilvántartásban szereplő lakcímre enged. A legutóbbi népszámlálás óta történt címváltozások felvitele, egyeztetése azért is nehéz nálunk, mert számos új épület épült (pl. társasházak, üdülők), új címek keletkeztek, vagy régiak változtak.

Az eddig leírtakból remélem kiderül, hogy önmagában a többcélú pontos adatbázis létrehozása is bonyolult, idő- és munkaerőigényes tevékenységet jelent számunkra. A több fontos célt szolgáló összehangolt adatbázishoz meglevő nyilvántartásainkon túl helyszíni címbejárás is szükséges. Ezt terveink szerint hivatali szakmai irányítással a Szociális Szolgáltató Központunk szakemberei végeznék el, mert szintén hasznos tervüket, a rászoruló, hátrányos helyzetű lakosok önkéntes adatszolgáltatáson alapuló felmérését is meg tudnák tenni egyidejűleg.

Az alkalmas szoftvert is ki kell fejleszteni, amelyben van már bőven tapasztalatunk és megfelelő, velünk évtizedek óta együttműködő informatikai fejlesztő szervezet. Az IKer

mintájára olyan számítógépes programot kívánunk készíteni, amely tartalmazza a felépített adatbázist, segítségével könnyű azt aktualizálni, emellett teljes ügyviteli kiszolgálást nyújt a Vg. Zrt.-nek és a hivatalnak. Elkészíti a számlákat, az adatbázisból előállítja a mulasztóknak a felszólító levelet és a számlát, majd a kötelezettségüket így sem teljesítőket automatizáltan „átadja” a hulladékbírságot és adók módjára történő behajtást végzőknek. (Emellett értelemszerűen teljesíti az egyéb már leírt elvárásokat is, beleértve a lakásfenntartási támogatás rendszerbeni kezelését is.)

Természetesen az adatbázis-építés és a szoftverfejlesztés, majd az aktualizálás pénzbe kerül, várhatóan néhány millió forint egyszeri költséggel jár. Mivel programunk több célt szolgál (adatbázis-építés, személyi adat- és lakcímnnyilvántartás – rendezés, házszaámok, utcanév-táblák kihelyezése, rászorulóok, hátrányos helyzetűek számbavétele és nyilvántartásuk felállítása, komplex és integrált szoftver kifejlesztése, díj- és adóbevétele növelés) így fajlagosan kevesebbe kerül, mint egyenként. A költségeket a Vg. Zrt. többletbevételeiből, míg a Hivatal takarékosági intézkedési terve révén keletkezett megtakarításaiból képesnek tűnik finanszírozni.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Hajdúszoboszló Város Képviselő-testülete a jegyző jelentését a kötelező hulladékszállítás érvényesítése érdekében tett intézkedésekről azzal veszi tudomásul, hogy szükségesnek tartja

1. a kötelező hulladékszállítási kötelezettségüket nem teljesítőkkal szembeni folyamatos, szigorú hatósági intézkedések megtételét;
2. a rendszer kezelését egyszerűsítő, hatékonyabbá tevő adatbázis kiépítését, valamint számítógépes szoftver kifejlesztését és aktuális állapotban tartását a jelentésben bemutatott módon.

Az intézkedésekről, az adatbázis-építés, szoftverfejlesztés menetéről, eredményeikről rendszeresen tájékoztatást kér.

Határidő: 2008. január 31., március 31., június 30. és folyamatos

Felelős: - jegyző

- Vg. Zrt. vezérigazgatója

Hajdúszoboszló, 2007. november 13.

Tisztelettel:

/:Dr. Vincze Ferenc:/